

ΟΡΕΩΝ ΛΟΓΟΣ

Emilio Comici, Δημήτρης Μητρόπουλος, Κωνσταντίνος Σάθας, Πετράρχης, Anatoli Boukreev, Κώστας Ουράνης, Walter Bonatti, Reinhold Messner, Julius Evola, Νίκος Καζαντζάκης, Domenico Rudatis, Julius Kugy, Δημήτρης Λιαντίνης, Spiro Dalla Porta Xydias, Milarepa, Friedrich Nietzsche, René Daumal, Omar Vecchio, Renato del Ponte

Ιωάννινα, 2017

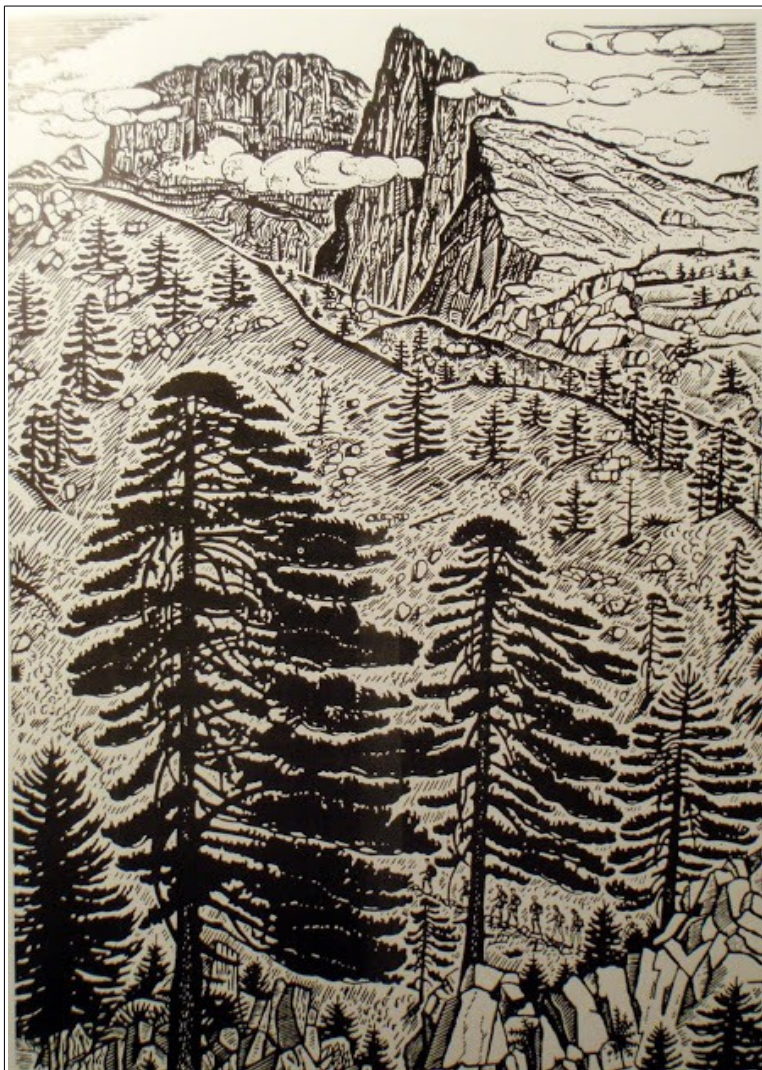
Φωτογραφία εξωφύλλου: Τσουκαρέλα, Λάκμος

Φωτογραφίες,: Π.Κ.

Ανθολόγηση Κειμένων – Επιμέλεια: Π.Κ.

Αυτοεκδόσεις ΟΙΝΙΑΔΕΣ

Ιωάννινα, 2017



«Όλυμπος, η στέγη της ελληνικής γης»

Έργο χαρακτηριστικής Γ. Μόσχου, 1969

Στα όρη νιώθουμε το νόημα της ζωής, το συναίσθημα του να είσαι καλά και της ανακούφισης του να ξεχνάμε τα γήινα: όλα αυτά διότι βρισκόμαστε πιο κοντά στον ουρανό.

Emilio Comici



Επάνω Αρρένα Γράμμου

*Νὰ ζεῖ κανεῖς δέν ἔχει σημασία, νὰ ἀνεβαίνει ψηλές
κορυφές βουνῶν, ν' ἀγκαλιάζει τή φύση, αὐτό ἔχει
σημασία! Γι' αὐτό μόνον οἱ ὀρειβάτες ξέρουν νὰ
ζήσουν! Εἶναι πολὺ τολμηρὸς αὐτός ὁ ὀρισμός μου, μά
πρέπει νὰ ἔχει ἀνέβει κανεῖς γιὰ νὰ τὸν νοιώσῃ σέ ὅλη
του τήν ὑπερβολή!*

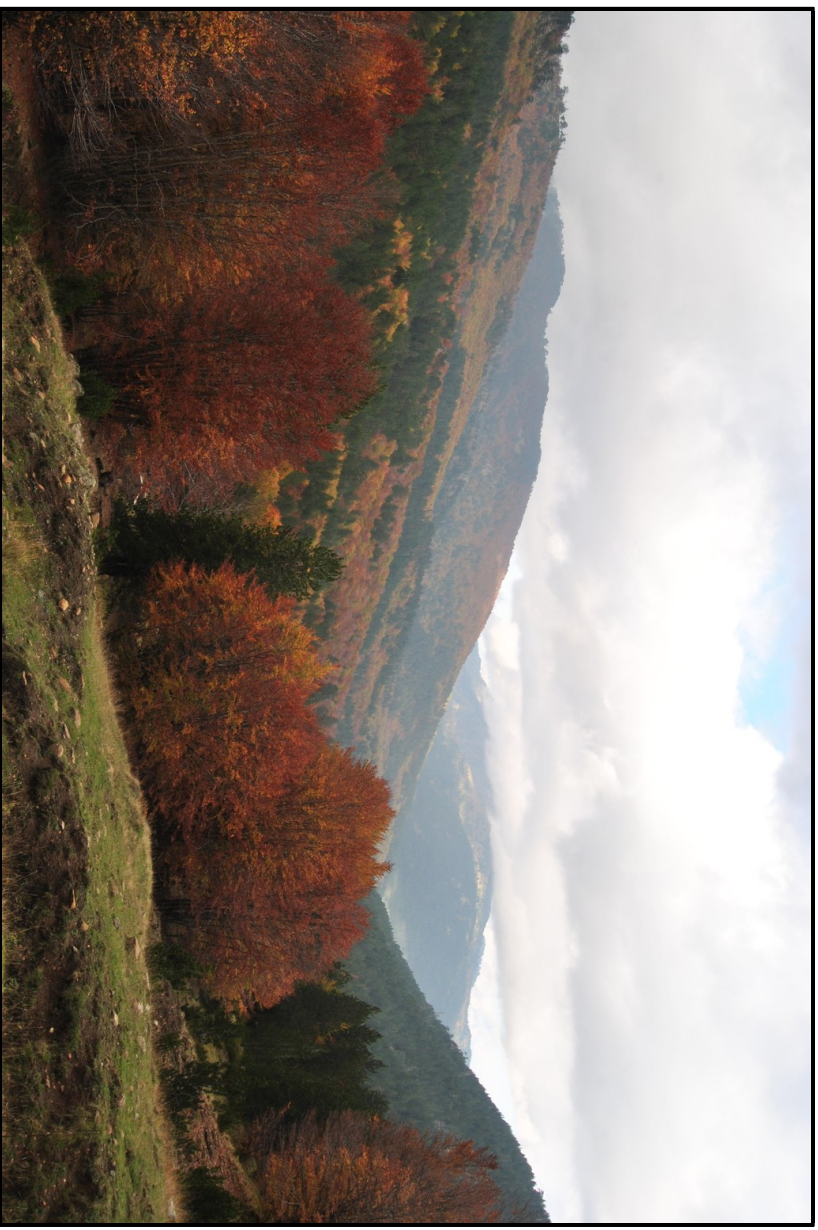
Δημήτρης Μητρόπουλος



Μύτικας, Ολύμπιος

*Τὴν τύχην τοῦ πρωτογέρου ἤθελεν ἐπὶ τέλους ὑποστῆ
καὶ ὁ πρὸς τοὺς πονηροὺς Ἀσιανοὺς συνθηκολογήσας
Σιρατιώτης, ἃν ἡ φιλοτιμία δὲν τῷ ἐπέβαλλε τὴν πρὸς
τὰ βουνὰ ὁδὸν ὥς ἐντιμοτέραν τοῦ ἀστικοῦ
ἐξευτελισμοῦ.*

Κωνσταντῖνος Σάθας



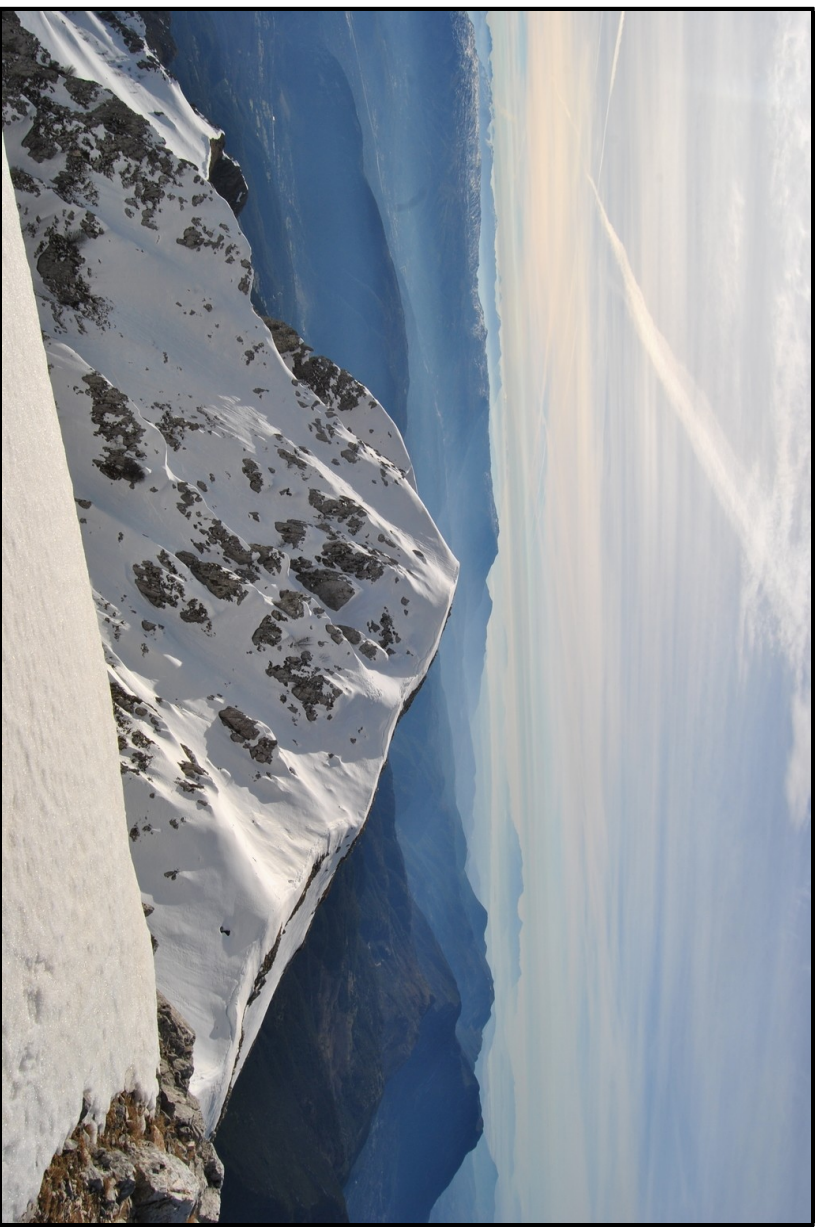
Σαλατιούρα, Βάλια Κάλντα

Κι ἐκεῖ, μέσα στὴν περισυλλογὴ μου, ἀναλογιζόμουν πόσο σπουδαῖο θὰ ἔαν τὸ πνεῦμα μας ἂν δὲν εἶχε τὴν ἀρρωστημένη τάση ν' ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὶς πρωταρχικὲς τοῦ ρίζες καὶ νὰ διαστρέφει ἐκεῖνο πού ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε γιὰ νὰ τὸ τιμῇ. Πόσες φορές σήμερα, στὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, δὲν γύρισα ν' ἀντικρίσω τὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ! Ἦ, λοιπόν, μοῦ φαινόταν μόλις ἴσαμε ἓναν πῆχυ ὑψηλὴ, μπροστὰ στὰ ὕψη πού μπορεῖ νὰ φτάσει ὁ ἀνθρώπινος στοχασμός, ἂν δὲν βυθιζόταν στὴ λιάσπη τῆς ἀθλιότητος τῶν ἐπιγείων. Καὶ σχεδὸν σὲ κάθε βῆμα ἔκανα τούτη τὴ σκέψη: «Ἐγὼ δὲν δίστασα νὰ θάβω τόση προσπάθεια καὶ τόσο ἰδρώτα γιὰ νὰ πλησιάσω ἔστω καὶ ἐλάχιστα τὸν οὐρανὸ μέ τὸ κορμί μου· ποιὸς σταυρός, ποιά φυλακὴ, ποιά μαρτύρια θὰ μπορούσαν νὰ φοβίσουν τὴν ψυχὴ μου νὰ συντρίψει τὰ ὕψη τῆς ἀλαζονείας καὶ τὴ θνητὴ μοῖρα μας καθὼς ὁδεύει πρὸς τὸν Θεό;» Καὶ τοῦτο ἀκόμη: «Πόσοι νὰ ἔναι ἄραγε ἐκεῖνοι πού ἀκολούθησαν τὸν ἅλῃλο δρόμο, ἀπὸ φόβο γιὰ τὶς δυσκολίες καὶ ἀπὸ δίψα γιὰ τὶς ἡδονές; ὦ, τρισευτυχισμένος εἶναι ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος - ἂν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἓνας τέτοιος ἀνθρώπος -, πού εἶχε στὸ νοῦ του ὁ ποιητὴς ὅταν ἔγραφε:

Εὐτυχὴς αὐτὸς πού μπόρεσε νὰ γνωρίσει τὴ φύση τῶν πραγμάτων,
Καὶ νίκησε τὸ φόβο τοῦ θανάτου καὶ τὸ ἀμείλικτο πεπρωμένο,
Καὶ τὸ βουητὸ τοῦ ἁπλῆστου Ἀχέροντα».

ὦ, πόσος μόχθος χρειάζεται γιὰ νὰ κυριέψουμε ὅχι τὴν κορυφὴ ἑνὸς θεόρατου βουνοῦ, ἀλλὰ τὶς ὁρέξεις πού γεννοῦν οἱ κατώτερες, γήινες ἀνάγκες μας!

Πετράρχης



Τόμπερος (Οδύσσεια)

Τα βουνά δεν είναι στάδια όπου ικανοποιώ την φιλοδοξία μου για τα κατορθώματα, είναι οι καθηδρικοί στους οποίους εξασκώ τη δραστηριότητα μου.

Anatoli Boukreev



Γκαμπλά, Τύμφη

Ἄλλοτε, πρὶν δῶ ἀκόμα τὸν Ταῦγετο, θεωροῦσα κι ἐγώ,
μαζὶ μὲ ὄλους τοὺς ἄλλους, κατώτερη τῇ φυλῇ αὐτῇ
ποὺ χάθηκε ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς χωρὶς νὰ ἀφήσει
στοὺς αἰῶνες τίποτα γιὰ νὰ θυμίζει τὴ διάβασή της:
οὔτε ναό, οὔτε ἓνα ἔργο τέχνης. Τώρα αἰσθάνομαι ὅτι
οἱ Σπαρτιᾶτες «ἄφησαν» ὥς μνημεῖο τοὺς τὸν Ταῦγετο
γιατὶ, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν περήφανη παρουσία του,
ὑψώσαν σὰν τὴν ψυχὴ τοὺς ἴσαμε τὴν ψηλότερη
κορφὴ του κι ἔγιναν ἓνα μὲ αὐτόν...

Κώστας Ουράνης



Τζουπέρικα

Για εμένα, η αξία της ορειβασίας είναι το άθροισμα τριών συνδεδεμένων στοιχείων, τα οποία έχουν όλα την ίδια βαρύτητα: αισθητική, ιστορία, ήθος. Όλα μαζί δημιουργούν τη βάση για την αντίληψη που έχω για την ορειβασία. Μερικοί άνθρωποι, στην ανάβαση ενός βουνού δεν βλέπουν τίποτα περισσότερο πέραν της εξόδου από τις δύσκολες καθημερινές συνθήκες της σύγχρονης εποχής. Αυτό δεν αποτελεί μόνο άγνοια αλλήλ είναι και άδικο. Δεν αρνούμαι πως το στοιχείο της απόδρασης υπάρχει στην ορειβασία, αλλήλ αυτό δεν πρέπει να υπερκαλύπτει το πραγματικό νόημα, το οποίο δεν είναι η απόδραση αλλήλ η νίκη επί της δική μας ανθρώπινης αδυναμίας.

Walter Bonatti



Επὶ Πύργου, Τύμφη

Η ορειβασία έχει γίνει κομμάτι της τουριστικής βιομηχανίας. Σήμερα μπορείς να αγοράσεις μία ανάβαση στο Έβερεστ όπως μπορείς να αγοράσεις ένα ταξίδι στη Ρώμη. Μπορείς να αγοράσεις την κορυφή και να θρεθείς εκεί σαν τουρίστας. Δεν μπορείς όμως να αγοράσεις τις εμπειρίες που είχα είτε εγώ είτε ο Hillary είτε ο Chris Bonnington. Πραγματική ορειβασία σημαίνει ότι εσύ, ή εσύ και το ζευγάρι σου, είσαι αποκλειστικά υπεύθυνος για το τι κάνεις και τις αποφάσεις τις οποίες παίρνεις. Είναι κάτι εντελώς διαφορετικό.

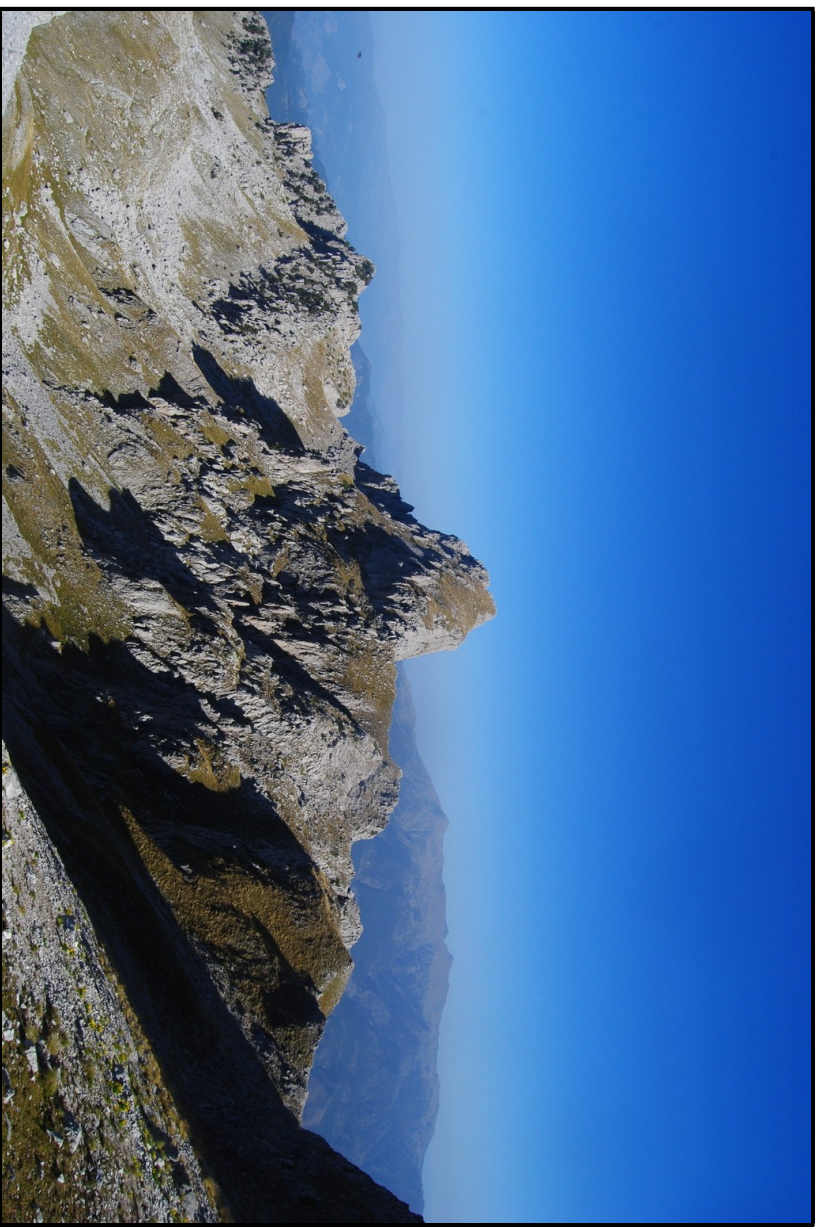
Reinhold Messner



Τσουκαρέλια, Λάριμνος

Αυτή μπορούμε να πούμε, πως είναι η δύναμη όσων δεν επιστρέφουν από τις κορυφές στις πεδιάδες. Αυτή είναι η δύναμη για όσους δεν υπάρχει ο δρόμος της επιστροφής, γιατί το όρος βρίσκεται μέσα στο πνεύμα τους, γιατί ο συμβολισμός έχει γίνει πραγματικότητα. Για αυτούς τους ανθρώπους, το βουνό δεν αποτελεί μία νέα περιπέτεια ή ένα ρομαντικό τοπίο, ούτε έναν ηρωισμό ως αυτοσκοπό ή ένα άδλημα που προκαλεί νέα ύψη. Αντιθέτως, το όρος είναι συνδεδεμένο με κάτι το οποίο δεν έχει αρχή και τέλος και το οποίο, έχοντας γίνει μία αναφαίρετη πνευματική κατάκτηση, αποτελεί κομμάτι της φύσης κάποιου, κάτι το οποίο το μεταφέρει παντού, κάτι που παραχωρεί ένα νέο νόημα σε κάθε ενέργεια, σε κάθε εμπειρία και σε κάθε πάλη της καθημερινής ζωής.

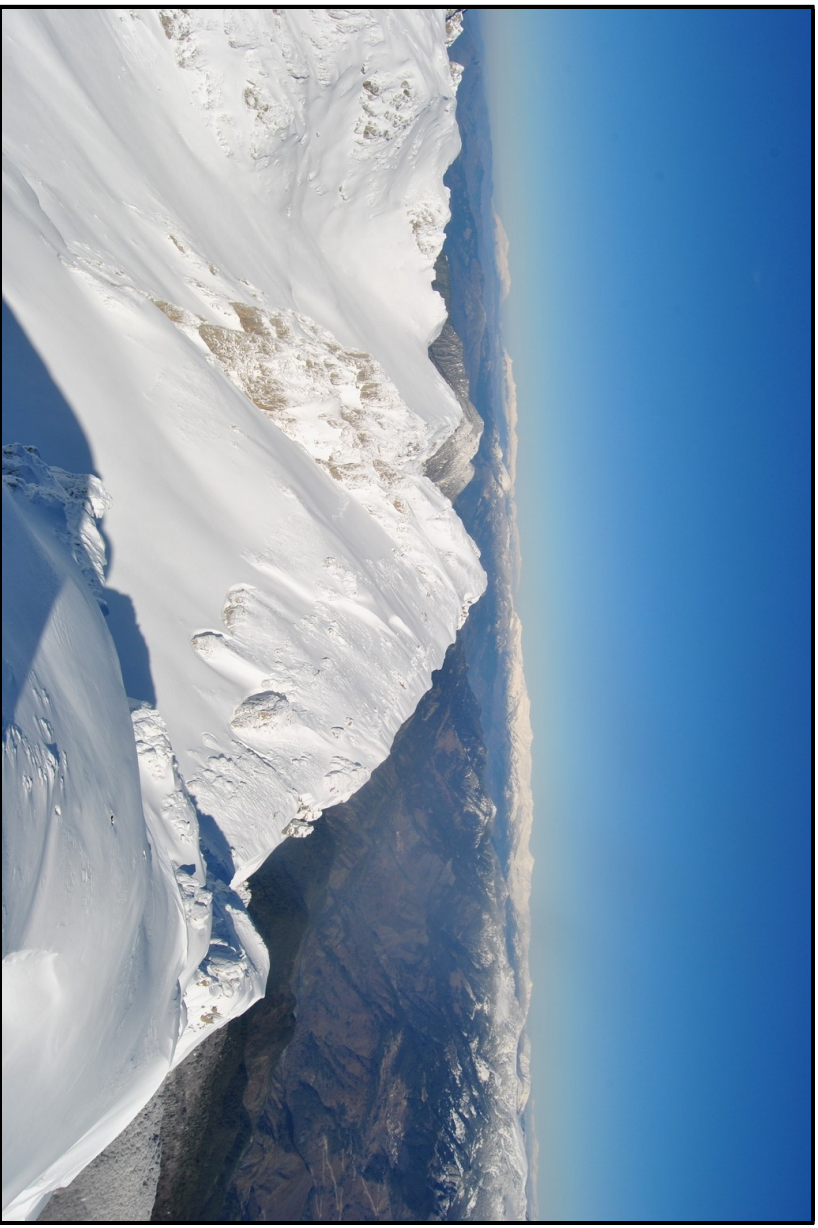
Julius Evola



Τσούκα Ρόσσα, Τήφη

Πυραμίδα ο άνθρωπος. Στη βάση του το κτήνος, στην κορφή ο θεός. Χρέος μας η ανηφόρα.

Νίκος Καζαντζάκης



Γκούρα, Τήφω

Το πεδίο της διαίσθησης και της υπερβατικότητας είναι συγκριτικά απεριόριστο.

Όσοι έχουν μεταμορφωθεί από το όρος βλέπουν από ψηλά και κατέχουν κοσμική όραση.

Όποιος έχει παραμείνει στις κοιλάδες ή κατοικεί στις μακρινές πεδιάδες δεν μπορεί να κάνει καλύτερα από το να ακούσει τα μηνύματα που, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, καταφέρνει να λάβει. Εκείνη είναι η σοφία των κοιλάδων και των πεδιάδων, η οποία προέρχεται από τους πρεσβευτές του απόλυτου.

Ο λόγος είναι απλώς μία βοήθεια κατά την ερμηνεία των μηνυμάτων. Οι πρεσβευτές μεταδίδουν από το όρος τις ανακοινώσεις τους, στις οποίες περιλαμβάνεται η εμπειρία τους και μερικές φορές αποκαλύπτουν ακόμη και κάποια κοσμική όραση, η οποία συνήθως γίνεται αντιληπτή πολύ λίγο, ίσως επειδή είναι πάρα πολύ μακριά.

Domenico Rudatis



Δοόκορον (Νεφέροτοικα)

Αν με ρωτάτε για το πώς θα πρέπει να είναι κάποιος που πηγαίνει στα βουνά, θα ήθελα να πω: ειλικρινής, ευγενικός, μετρημένος. Η έκφραση “ορεινά αθλήματα” με είχε πάντα πειράζει λίγο. Νομίζω ότι είναι πολύ επιφανειακή. Δεν επιδιώκεις στο βουνό μία ανάδραση, αναζητείς τη ψυχή σου. Το έργο μου δεν αποτελεί ένα αθλητικό βιβλίο. Δεν είναι καν ένας οδηγός, μια συλλογή διαδρομών. Προσπαθεί να περιγράψει τα όρη ως πηγή της ευτυχίας, δεδομένου ότι ως τέτοια έχουν παρουσιαστεί στη ζωή μου. Πρόκειται για μια παράσταση ευχαριστιών. Και θα ήθελα να είναι ένα άσμα από τα τραγούδια που υμνούν την ύψιστη δόξα του βουνού!

Julius Kugy



Τράχηλος

Και τελευταίο αυτό: όταν κυττάξεις τα θουνά - τον Ταϋγετο, τον Ακροκόρινθο, το Δρίσκο - και κουθεντοηογάς μαζί τους, να μην απορείς ότι δεν σου αποκρίνονται. Η σιωπή τους είναι τα λόγια όλων εκείνων που τα κύτταξαν πριν από σένα.

Αυτό είναι περίπου το ιδεώδες του εσθλού.

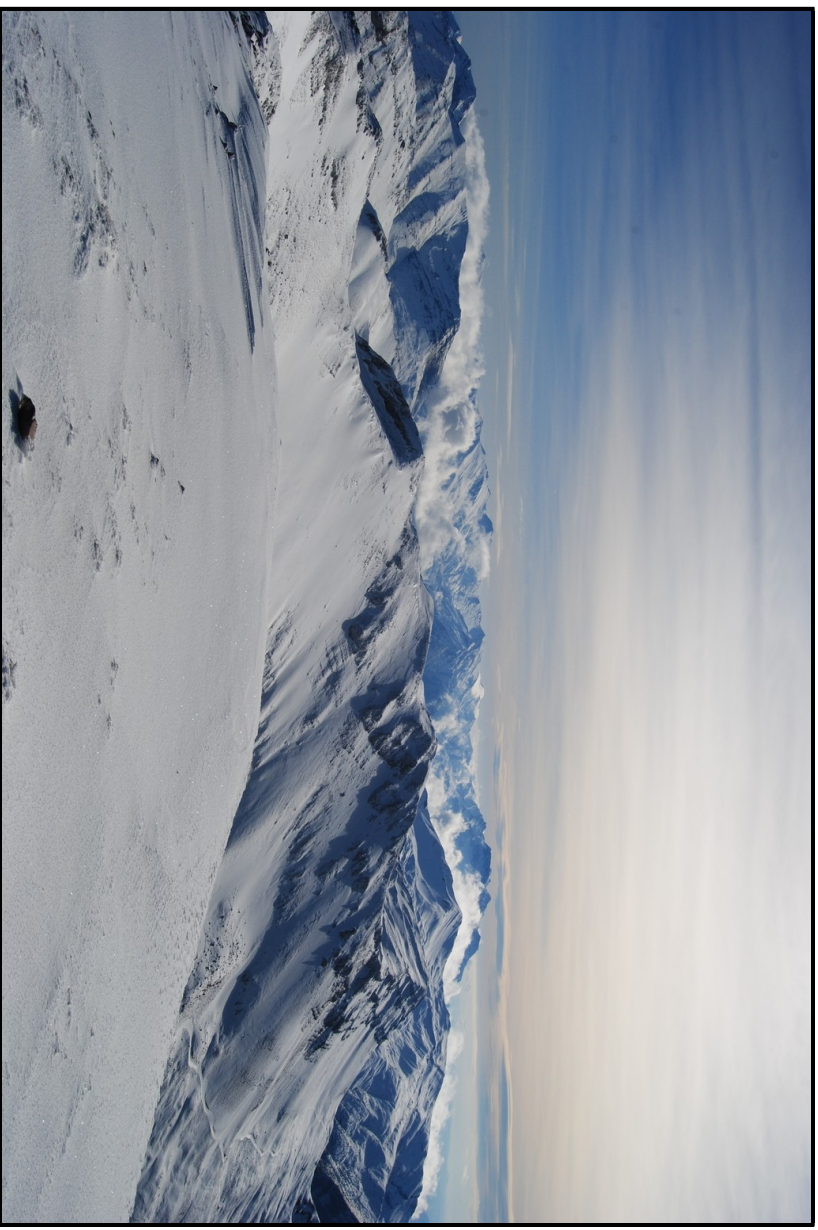
Δημήτρης Λιαντίνης



Μαυροβούνι, Β. Πίνδος

Το σύμβολο είναι η ιερή λέξη, το αντικείμενο, η εικόνα που καθοδηγεί την διαίσθησή σας στη θεότητα. Σύμβολο είναι το όρος στο οποίο μπορείς να ανέλθεις μετά πόθου για ανάβαση. Αυτό με την αδάμαστη ορμή των τειχών του υποδηλώνει την ανύψωση προς τον Ουρανό.

Spiro Dalla Porta Xydias



Γκουράσι, Λάκκιος

*Το να οδεύεις μέσα από τα άγρια βουνά αποτελεί έναν
δρόμο προς την απελευθέρωση.*

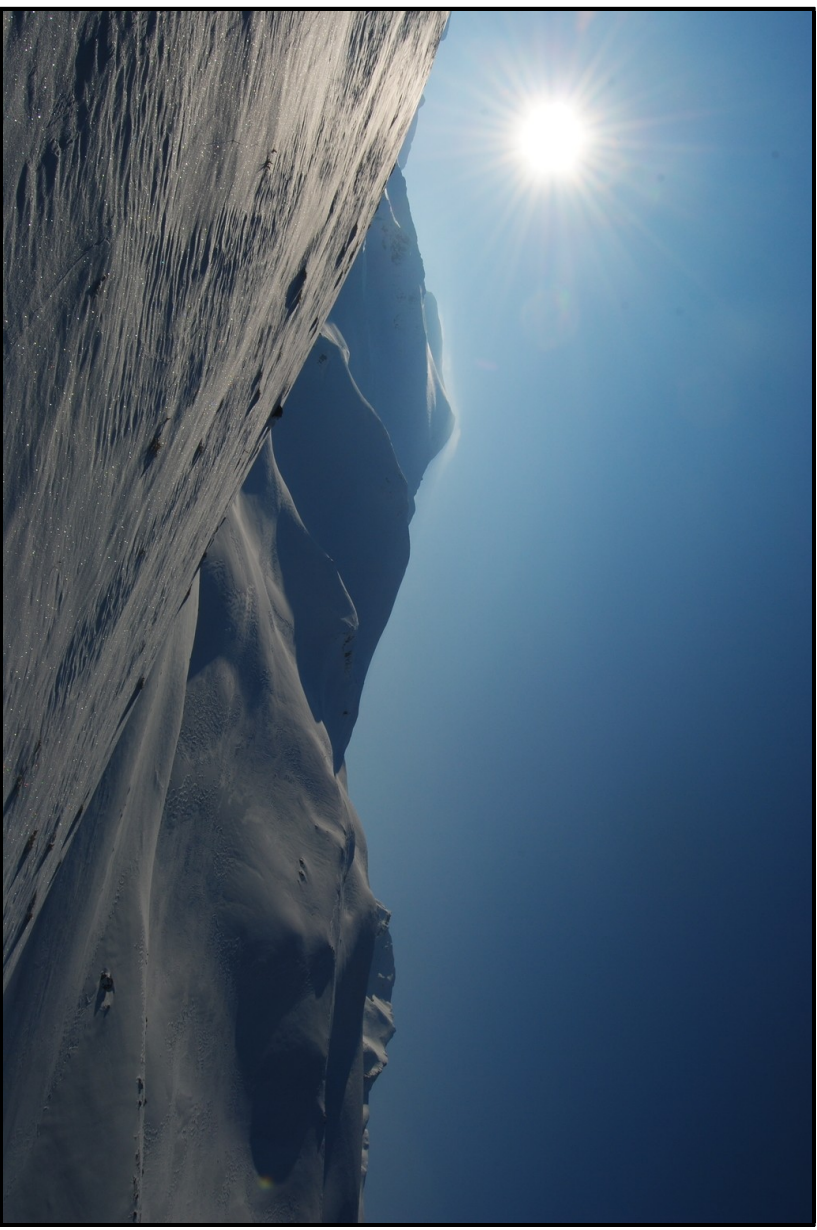
Milarepa



Σηρόλακας

*Να βλέπετε επάνω όταν βλαχταράτε την εξύψωση.
Κι εγώ κοιτάζω κατά κάτω γιατί είμαι πιο ψηλά!
Ποιος από εσάς μπορεί μαζί και να γελάει και να είναι
και στα ύψη;
Όποιος στα ψηλότερα βουνά ανεβαίνει, αυτός γελάει
για όλες τις τραγωδίες: του θεάτρου, και της ζωής τις
τραγωδίες.*

Friedrich Nietzsche



Κακαβίτσα, Ν. Πίνδος

Ο αλπινισμός είναι η τέχνη της ανάβασης των βουνών αντιμετωπίζοντας τους μεγαλύτερους κινδύνους με τη μεγαλύτερη σύνεση. Η τέχνη χρησιμοποιείται εδώ σημαίνοντας την ολοκλήρωση της γνώσης σε δράση. Δεν μπορείς πάντα να παραμείνεις στις κορυφές. Πρέπει να ξαναγυρίσεις... Αλλιά τότε, ποιό το νόημα; Το νόημα είναι πως το ψηλό γνωρίζει το χαμηλό, αλλιά το χαμηλό δεν γνωρίζει το ψηλό. Κατά την ανάβαση, σημείωσε όλες τις δυσκολίες κατά μήκος της διαδρομής. Κατά τη διάρκεια της κατάβασης, δεν θα τις θιλέπεις πλέον, αλλιά θα γνωρίζεις ότι είναι εκεί αν έχεις παρατηρήσει προσεκτικά. Υπάρχει μια τέχνη στο να βρεις τον δρόμο στις χαμηλότερες περιοχές μέσω της μνήμης αυτών που έχεις δει όταν ήσουν ψηλότερα. Όταν δεν μπορείς πλέον να δεις, μπορείς τουλάχιστον να γνωρίζεις...

René Daumal



Παργασός

Από όλα αυτά μπορείτε να καταλάβετε τη βασική μου τοποθέτηση: το ότι η ορειθασία σήμερα μπορεί να εξακολίουθεί να είναι ηρωική εάν ασκείται ως ηθική δραστηριότητα, νοώντας την ηθική ως αυθεντική, πνευματική και σωματική συμμετοχή σε ένα έργο. Σε έναν κόσμο ουσιαστικά ανήθικο, αυτό είναι ηρωικό.

Omar Vecchio



Μέγας Τόπος, Λάκκιος

Τέλος, το όρος είναι η σχολή της εσωτερικής τραχύτητας, με τα γνωστά της θύματα και τους περίεργους κατακτητές της. Η υψηλότερη αξία δεν βρίσκεται στο να προσεγγισθεί μέσω καμίας προετοιμασίας, αλλήλ με την ανάγκη μίας συνεχούς και μεγάλης μαθησιακής διαδικασίας. Όπως κάθε καλός δάσκαλος, το βουνό δεν συμπαθεί τους συμβιβασμούς και δεν συγχωρεί τη δειλία και τους ανάρμοστους. Επομένως, βάσει αυτού, η ανάβαση γίνεται ασκητισμός.

Renato del Ponte



Καρτερός, Τήληφι

